

ZOMBOR és VIDEKE

POLITIKAI LAP.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., fél évre 6 kor.,
negyed évre 3 kor. — Egyes szám ára 12 fillér
— Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön —

Huszonnyolcadik évfolyam.

Szerkesztőség: Zombor, Zarándok-utca 7-ik szám
Nyitlár sora 30 fillér — Telefon 58-ik szám
— Hirdetések árszabály szerint számítottak —

A nagy zűrzavar.

A vezérek komolynak itélik a válságot. Mi teszi veszedelmes komolylyá, azt könnyen hozzágondolhatjuk. Ez az, hogy alkalom nyílik a zavaros helyzet rosszindulatú kiaknázására.

Azért súlyos a mi helyzetünk, mert zavaros. Az iszapos víz is nehezebb a tisztánál. Már pedig politikai folyamunk gyorsan beiszaposodik. Ha legnap egy-egy államférfiú beszéd fényénél tisztán belátunk a meder fenekéig, holnap bizonyára jön egy csomó tintahal és váladékot ereszt. Jönnek a vádakkal iszapoló. Jönnek a vizet bedobált kövekkel zavarók. Aki ezt a vizet issza, nem vágyik az ide vissza.

Végül aztán megjelennek a vízi ragadozók és a zavarosban halászók. Legnagyobb harcra maga az osztrák szomszéd.

Nincs már olyan államfenntartó gondolat, mely igazában tömöríteni tudná a Lajtán túl nemzetiségeit. Egy erejük van: bennünket jobban gyűlölnék, mint egymást. Nekik akkor virrad az egyetértés napja, mikor a miénk elborult. Mikor afféle politikai hullaszag csap át Magyarországból-Ausztáriában mindannyiszor a saskeselyűk titkos szövetségének jelentőségét tapasztalom.

Ilyenkor három miatyánk alatt összeverődik zsákmányraleső keselyűk társasága. A koalíció előre látott válsága most is összehozta a jól szervezett szárnyasokat. Felozlásukra várnak ezek a hullározók. No csak várjanak!

Száz osztrák politikus közül kilencven nem sajnálná a fájdalmat, hogy Magyarországnak minden héten egy új Kristóffy-t küldjön. Ha alkotmányunkat nem őrizné a gonosz befolyá-

sok elől egy szép fejedelmi lélek, feőlük újra keült volna már százszor is.

Áldatlan sugalmazások árnyéka akar a trónra borulni. Olyanokat beszélnek nyíltan, hogy Magyarországnak sok a 67, mert ez tele van jogfenntartásokkal, mikből örökös zavarok támadnak. Arra biztatnak, hogy most kell letérni ezt az országot, abban a kérdésben, melynek alapján nem lehet a nemzetet egységes ellenállásra szervezni. Csak most, mikor a nemzeti politika kívülről támadói a belső egyenlenség halálos zavaraira is számíthatnak. Csak most, mikor a választási jog reformja még mindig a történelmi nemzet ellen fordítható. Soha jobbkor, mint most!

Hát ez a veszedelem.

Nalunk pedig a baj sohasem jár egyedül. Mert miélsőt válság áll be, a nemzetiségi és nemzetközi mozgalom is életre pezsdül. Ezeket a tényezőket az osztrák politika a maga ágyútegeinek tekintli. Fájdalom, reménykedése nem is esztelen.

Ezeket kívül még más segítő társ is akad a helyzet gyengeségeinek kiaknázására. Ez a mai rendszer keserű szenvedélyeket, csalódott embereket gyűrt a sarka alá.

Vége aztán hajszalón lóg a fejünk fölött az európai konfliktus veszedelme is. Izzó eszmék átalakító ereje a szemünk előtt dönt le trónokat és új korszakokat terem. Az egész Kelet füstlőg vulkánhoz hasonlít s az európai egyensúly kard élen billeg. Néhány év múlva az ágyuk fömbölése talán új világtörténelmet fog hirdetni.

Mit tesznek ilyenkor a magyar politikusok? Kezet nyújtanak-e egymásnak a vulkánok fölött? Egyetértésük

erejével igyekeznek-e a nemzetnek legalább egy szilárd lábvelő pontot nyújtani a sok álmoztató bizonytalanság között? Dehogyan is történik.

Nem ijed meg a magyar politikus az özőnviától sem. Ime most is barát a barátának nyeregéből való kifordításán töri fejét. Testvér a testvérből bűnbakot nyomoz. Bajlár a bajlárval kérdőre vonja.

Jön a mord kérdés: miért nem csináltok meg az általános választói jogot! Gyula kérdi Sándortól, Lajos kérdi Gyulától: miért nem csináltok meg, hamisok! Az ördög vigye el ezt a felelősségre vonást.

Hiszen közel félesztendeje kész a javaslat, de éppen azért maradt főkban, mert a mai felelősségre vonók nem engedték tárgyálni. Akkor az volt a jelszó hogy míg a bankügyben nem látunk tisztán, addig nem tárgyaljuk a választási törvényt. Junktimot állítottak fel a korbász meg a káposzta között.

Most meg az a panasz, hogy a bankprogram azért jött zavarba, mert nincs készen az új választási törvény; bezzeg akkor tiszta lenne a helyzet. De így vigyázni kell, nehogy a káposztával együtt a korbász is kipotyogjon a kézből. Szóval: bank helyett bűnbak.

Hiszen nem akarunk most vitatkozni senkivel, csupán helyzetképet rajzolunk. Sőt ez, mint a bánat, pedig maga a válság nem elintézhetlen. De ha a betegség nem is végzetes, annál veszedelmesebb a kúra.

Amint látjuk, a doktorok ugy akarnak gyógyítani, hogy az orvososság üvegeket a beteg koalíció fejéhez vagdalják. A receptbe egy kis hiba csuszott, de megéreznén a bajt, annyi lélekjelenlét mégis van bennük, hogy nem a saját hajukat tépik.

N. B.

A tisztelendő kereskedő súlyt fektet arra, hogy a régi hírnevű

Zacherlín

kérő vevőinek, ne akasszon megtévesztő surrogátumot a nyakába. Sajnos azonban vannak másféle kereskedők is. Hogy az ilyen csempészésektől, melyek utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben előfordulnak, magunkat óvjuk, ügyeljünk legfigyelmesebben a „Zacherlín” névre.

HOLNAP

vasárnap a városi színházban
2 előadás: D. u. 4 és este 8 órakor.

Bemutatóra kerül:

„La Tosca” és „Jézus élete”

itt még nem látott képek. Tisztelettel Gaumont-Bioscop.

* **A helyzet.** Wekerle Sándor miniszterelnök kedden délelőtti minisztertanácsra hívta össze a kormány tagjait. Wekerle referált azon kihallgatásai eredményéről. Különösen fontos a trónörökös előtt tett kihallgatás. A trónörökös ugyanis azt a nézetet vallja, hogy az általános választói jogról szóló törvény megalkotása nélkül a koalíció fel nem oszthat. Általános az a nézet, hogy az a párt jut a kormányra, amely vállalkozik a paktumbeli kötelezettségek betartására. Valószínű, hogy nem lesz új kormány. Wekerle megmarad miniszterelnöknek, de Günther, Andrássy, Darányi és Zichy Aladár kiválnak a kormányból. A belügyminiszter kivételével csupa függetlenségi párti jut a kormányra. A belügyminiszter azért nem lesz függetlenségi, mert a választások irányítását Bécsben nem merik függetlenségire bízni. Az új helyzet kialakulásánál nagy szerepet szántak gróf Tisza Istvánnak, a volt miniszterelnöknek, ki már meghívót kapott a királyi kihallgatásra. Remélik, hogy az új választások alkalmával a szabadelvű regime sok harcosa fog a parlamentbe kerülni. Apponyi kijelentette, hogy nagy politikai hiba volt a szabadelvű pártot főnkrétenni.

* **Népgyűlés az önálló bank mellett.** Szabadka városa függetlenségi érzelmű polgársága — mint már jeleztük — az első pillanatokban elhatározta, hogy impozáns népgyűlésen fog állást foglalni az önálló magyar nemzeti bank mellett s ezzel egyidejűleg kifejezést fog adni a kormány iránt való rendíthetetlen ragaszkodásának. A szabadkai függetlenségi kör kedden este választmányi ülést tartott dr. Mukits Simon országgyűlési képviselő elnökelete alatt s elhatározta, hogy május 9-én délelőtti fél 11 órakor impozáns népgyűlésen fejezi ki tiltakozását Ausztriának viszályos politikája ellen s emellett hatalmas méretekben fog kifejezést adni a kormány iránt való rokonszenvének. A választmányi ülés elhatározta, hogy a népgyűlést a Hungária-szálloda udvarán, vagy rossz idő esetén annak nagyszobájában rendezi s ötven tagú bizottságot választott a népgyűlés előkészületeinek megértésére. A hatalmas arányú népgyűlésen — mint már bizonyos — részt vesznek az országos függetlenségi párt tagjai közül gróf Battlyány Lajos, Holló Lajos és Eitner Zsigmond országgyűlési képviselők. A népgyűlésre meghívják a hatóságokat, egyesületeket, köröket, pénzintézeteket, a megyei függetlenségi köröket, a függetlenségi főispánokat, országgyűlési képviselőket s az egész magyar érzelmű polgárságot.

Birtokrendezési gazdasági szakértők.

Május 1-től a tagosítás gazdasági vonatkozásában új rend áll be. A régi törvények szerint a tagosítás gazdasági vonatkozásában új rend áll be. A régi törvények szerint a tagosítás úgy történik, hogy maguk az érdekcsoportok jelölték ki szakértői megbizottaikat. Természetes, hogy akként a becslés és osztályozás kérdésében nem csupán a gazdasági szakértelem és tárgyalóság, döntött, hanem a bizottságot az érdekelt véleményükben olykor befolyásolták.

Ezt az abuzust kívánta a miniszter megszüntetni, s azért úgy határozott, hogy a míg egyrészt tiszteletben tartja az érdekelte birtokosoknak szakértői kijelölő jogát, másrészt, hogy az osztályozásnál és becslésnél a gazdasági szakértelem és tárgyalóság igazság öntsön, az egész országba kijelölte azokat, a kiknek sorából a bizottság elnökét a tagosító bíró kijelölni köteles. Nagyon fontos az az intézkedés azért is, mert így az ország gazdalkodásának foly bele közvetlenül a birtokrendezés kérdébe.

A hivatalos lapban közzétett névsor szerint ilyen becselő- és osztályozó-bizottság elnökeiül 552 gyakorlati gazda nevezhető ki, a kikel gazdasági tudásuk és közismert gyakorlati ismeretük tisztükre alkalmassá teszt.

Bács-Bodrog vármegye területére következőket jelölte ki a miniszter: Kleiszner Károly, Márton István, Seidl István, Csiba Ferencz, Törley Gyula, Falcone Lajos, Lehbach Antal, Kiss Lajos, Szauerborn Károly, Gräber Ferencz, Tripolszky János dr., Kuzmann Miklós, Faragó József, Amann Bálint.

Hírek.

Katonai nevelés.

A búrok, majd később a japánok megmutatták a világnak, hogy mennyire szükséges az ifjúságot harcra készíteni. Nem a beléje nevelt embergyűlöletet érikük, hanem a szívós kitartást, az edzést és a vitézséget, hanem az ügyesség van a lövésbeni biztosságot. Ma, amikor nem a vitézség, hanem az ügyesség van előnyben, mikor nem a felalázó bajtárs viszi előbbre a báború sorsát, hanem a kitartó és ügyes taktika, meg a jól irányzott lövés, akkor igenis helyénvaló az ifjúságot ebben a szellemben nevelni, megismertetni és hozzászoktatni a fegyverhez.

Az egyéves önkéntesi vizsgálatok szomorú statisztikát mutatnak. Általában abban keresendő a hiba, hogy az ifjúság a sok szellemi munkával túl van csigázva és így a tulajdonképpeni katonai dolgokkal nagyon keveset foglalkozhat és azért rendszerint a legtöbb megkuklik, vagy csak nagyon későn kerül a tiszti sorba. Minősítési táblázata a katonai képzéséről nem nagyon hízleleg szól és így a különben derék, művelt ifjú háttérbe szorul.

Ezen a bajon akar segíteni némely iskola.

A bennünket legjobban és legközelebből érdeklő főgimnáziumunkról bátran kijelenthetjük, hogy a felsőbb osztálybeli tanulói egy egész kis századot alkotnak, kik kiváló katonai képességet sajátítanak el. Katonás felvonulásukkal rendkívül tetős képet nyújtanak. A jövő, intelligens, harcra termelt ifjúságunk ez!

Ha látjuk keszes délceg felvonulásukat, önkénytelenül felkiáltunk: „Ime ez a mi reményteljes hadseregünk!”

Nagy gondot igényel az ifjúságnak ilyen nevelése. Nem is hiszi az ember,

hogy mennyi körültekintést, mennyi óvatosságot követel az ifjúság katonai kiképzése. Itt a léleknek a testtel együtt kell nevelődnie, mert különben ismét csak a durva katonai dreszura jármába kergetjük az ifjúságot.

Zomborban ettől tartani nem kell, mert itt a katonai kiképzés a legjobb és legszakavatottabb kezekben van, kik példás szelídéggel párosult tudással oktadják az ifjúságot.

Most már, amikor a gyutaeslövészet befejezést nyer, éles tőlénnel lőnek. Április 30-án tartották a nagygyakorlatot éles tőlénnel, melynek eredményéről még visszatérünk.

Az ifjúság tanító mestere Dula Károly honvéd hadnagy, ki a fentebb vizolt intenciók alapján oktatta ezt, az eredmény szinte bámulatos.

* **Május elsejei munkaszünet.** Minthogy május elsejét nyomdánk munkásai is megünnepelik, lapunk vasárnap száma már ma május elsején reggel jelenik meg.

* **Kirendelés.** Az igazságügyminiszter dr. Szeremlei János bajai királyi járásbíróági joggyakorlatot a bajai királyi járásbíróági joggyakorlatot a bajai királyi járásbíróági mellett alkalmazott ügyészéi megbízottak állandó helyettesévé rendelte ki.

* **Halálozás.** Özv. Spitzer Bernátné halt meg Magyaránizsán f. évi április hó 28-án. A család következő gyászjelentést bocsátotta ki: Alulírottak fájdalommal tudatjuk, hogy szerettelt édesanyánk illetve nagyanyánk özv. Spitzer Bernátné szül. Fürst Katalin élete 66 ik évében 1909. április 28-án reggel 4 órakor súlyos szenvedés után jobblétre szenderült. Felejthetetlen halottunkat 1909. április 29-én d. u. 4 órakor tometjük a magyaránizsai izraelita sírkertben. Magyaránizsa, 1909. április 28. Özv. Goldmann Józsefné szül. Spitzer Klára, Dr. Székely Ferencz gyermekei. Dr. Székely Ferencz szül. Déry Margit menyje. Gyulai Oszkár, Gyulai Piroksa, Gyulai Béla, Gyulai Ilonka, Székely Liliko unakái.

* **Művészet és mozi.** A párisi írók egyesülete felismerván a mozi kulturális és rendkívüli népszerűségét, elhatározta, hogy tagjai a mozik számára művészi és irodalmi értékű darabokat írjanak, meglevőket átdolgozzanak. A helyben minden vasárnapon előadásokat tartó Gaumont-Bioscop már eddig is megbizonyította, hogy költséget nem kímélve elsőrendű műsorokkal szórakoztatja a közönséget. Holnap vasárnap, május 2-án bemutatásra kerül Sardou Viktor „Tosca” című világhírű drámája. Emeli ezen előadást az, hogy ezen művész film (Film d'Art) a francia drámai művészet legjobbjait mutatja be a közönségünknek. A Film d'Art szereplői: Cecile Sorel kisasszony, Le Bargy, Alexandre a Comedie Francaise tagjai, és Monsier úr a párisi Odeon színház tagja. Ezt követi „Jézus élete” című remek kivétel film, melynek megbecsülhetetlen vallásérkösi értéke általánosan elismert tény. A Gaumont-Bioskop e vasárnap két előadása, amelyet csak ez a két kép 2 órán át tölt ki, városunk intelligens közönsége körében érthető érdeklőt kelt; mi hisszük, hogy minden látogató a legnagyobb megelégedéssel fog ezen előadásról megemlékezni.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar, köhögés, skrofulozis, influenza

ebben számtalan tanár és orvos által naponta ajánlja.

Miáhozgy értéketlen utazásokat is kínálnak, kérjen mindenki „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megcsinálja a köhögést, váladeköt, éjjeli izsazást.

„Roche”

Kapcsoló orvos rendelésre a gyógyszerháza. — Árs Övegeket 4. — korona.

* **Május elseje.** Munkásaink az idén is — úgy mint eddig — ünneplik a május 1-jét. Ez alkalomra következő felhívást bocsátották ki: Munkások! Elvtársak! E napon ünnepel az egész világ öntudatos munkássága, jeléül annak, hogy a munka és tőke közt a győzelmet kitarással megvívják. Zombor város munkásai délelőtt 9 órakor gyűlekeznek a munkásotthonban, ahol a congresszusi küldött tartja beszámolóját s ezzel kapcsolatosan május 1. jelentőségéről egy előadást. Délután kivonulunk a „Sikara” erdőbe, a hol a társasjátékok és táncszalag egybekötve kedélyes délutánt tartunk. Este az egyesületi helyiségben táncol. A zombori szociáldemokrata párt szervezet.

* **Ha a szabó haragszik.** Melykutról jelentik tudósítónk: Somogyi Kálmán 33 éves szabó részegen tért haza. Felesége a szemére hánytá, hogy mindig izsakoskodik, s hogy koldussá teszi mindketőjüket. Somogyi hallgatta egy ideig a kukliprédikációt, várta, majd csak belefárad az asszony de bizony az nem fogyott ki a szidásokból. Somogyi nem tűrtötte magát, felment a asztalról a szabóólól és nekirohant a feleségének hogy megszurja. Az asszony kimenekült az utcára. A férj utána szaladt. Az utcasarok utólréte, nekiesett és nyolc helyen megszurta az óllóval. Somogyinét súlyos sérüléseivel a szomszédok szállították el apja házához, a brutális férj ellen pedig a csendőrség megindította az eljárást.

* **A bácsi vasut megnýtása.** Lapunkban már többször megemlékeztünk a Szabadka—Gombos—Palánka, h. é. vasútról, melynek egyik szárnya jó ideje a közforgalomnak át van adva. Nemrég a másik rész megnýtásáról is szóltunk. Ezen híradásunk — sajnos — több oknál fogva halasztást szenvedett. Most azonban biztos forrásból értesültünk, hogy a sokáig vajdó bácsi vasut mégis csak megnýtik legközelebb. Ugyanis Bácsbodogvármegye közig. biz. 3914—909. sz. rendeletével a napokban értesítette a községet, hogy a bácsordas—bács—palánkai h. é. vasut műtanrendőri bejárását a keresk. m. kir. miniszter u. 1909. április hó 30-ik napjára tűzte ki. Mint tudósítónk írja, a környékbeli érdekeltek élükön az ósrégi bácsi Bács községgel — nagyban készülnek e fontos aktusnak — mely hívatva van Bácsot és környékét a nagyvilághoz közelebb hozni — minél méltóbb alakban való megtartására.

* **Felhívás a birtokos közönséghez.** A földadókataszter kiigazításáról és a földadó százelékának megállapításáról szóló törvény az egyes földrészletek, dűlők, vagy egész határok osztályozásánál mutatkozó aránytalanságoknak megszüntetését célozza. A munkálatoknak ily értelemben levő kiigazítására nézve a községi képviselőtestületnek, és legalább 20 községbeli földadókötöles birtokosnak is joga van indokolt javaslatot tenni. Az írásbeli javaslatok legkésőbb 1909. július 1-5 napjig postadijmentesen ajánlott levélben a pénzügyminiszterhez küldendők be.

* **Pályázat.** A polgárosított magyar határőrvidék tanulmányi aljából rendezesített ösztöndíjjalölások közül 1908/9. tanév kezdetétől betöltendő két egyenkint 270 kor. állomás, polgári, földmives. felsőipar iparművészeti és felső kereskedelmi iskolai tanulók részére. Ezen ösztöndíjra első sorban a polgárosított magyar határőrvidék kötelekbe tartozott szegény sorsú szülők gyermekei, másodsorban pedig azon szegény sorsú tanulók tarthatnak igényt, kik a polgárosított magyar határőrvidéki községek valamelyikének illetőségéhez tartoznak, az említett tanintézetek valamelyikének tanulói s ott jeles, vagy legalább jó előmenetelt s jó erkölcsi magaviseletet tanúsítanak. Pályázók kötelesek a m. kir.

vallás és közkölt. miniszterhez címzett magyar nyelvű kérvényeiket felszerelni, a mult tanévben nyert iskolai bizonyítványnyal szegénységüköt, jelen tanévi tanulmányait s azon körülményt tanúsító hatósági bizonyítványnyal, hogy szüleik a polgárosított magyar határőrvidéknek községi illetőséggel bírnak. Olyan folyamodók, kiknek szülei egykor a magyar határőrvidék kötelekbe tartoztak, különösen figyelemzetnek, hogy ezen körülményt hitelesen igazolni el ne mulasszák. A kérvények legkésőbb 1909. évi május 10-ig azon tanintézet igazgatóságához nyújtandók be, melynek folyamodók tanulmányait folytatják. A nem magyar nyelvű mellékletek hiteles magyar fordítással látandók el. Elkészve beérkezett vagy hiányosak felszerelt folyamodványok figyelembe nem vehetők. Budapest 1909. évi április hó 4. m. kir. vallás és közkölt. Minisztertől.

* **Dmke uj elnöke.** Justh Gyulát, a képviselőház elnökét tudvalóleg Ujvidéken a Dmke elnökévé választották. A választás eredménye általános meglepődést keltett, mert Justh erős egyénisége biztos garancia arra, hogy végre a Dmke megvalósíthja mindazon nagy földadatok, amelyekre vállalkozott. Budapestről jelenik, hogy Endrey Gyula országgyűlési képviselő, a Dmke vezetőségének oszlopos tagja fölkereste Justh Gyulát s tudakozódott, hogy elfogadja-e az elnökséget Justh kijelentette, hogy szives készséggel vállalja el a nagyfontosságú magyar kultúrműzmenyek az elnökséget és a megválasztását nagy megelégteltetésnek tartja. Egyelőre azonban arra kéri a Dmke vezetőséget, hogy ne kívánjon öle aktív munkássággal addig, amíg a jelen politikai válság el nem intéződik Justh egyébként hasonló tartalmu levelet intézett Perjess László kereskedelmi és iparkamarai titkárhoz, a Dmke elnökéhez is. Perjess felutazott Budapestre, hogy személyesen beszélje meg Justh-tal a további teendőket.

* **Agyonütötte a villanyvezeték.** Szerdán délután halálos végű szerencsétlenség történt Kulán. Sipos Péter negyvenéves villanyvezető a transformátort igazította ki. Javában dolgozott a villanyvezeték drótjával, mikor egyszerre csak óriási szél keletkezett. A szél elkapta a létrán álló Sipos kalapját. Sipos kezével a kalapja után kapott és ez volt a veszte. Az egyenűtűt ugyanis elvesztette és a nyaka valahogyan a villany dróthoz került. A villanyosáram a szerencsétlen embert nyomban megölte. Sipos jóra való, becsületes ember volt, mindenki szerette őt Kulán. Feleségét és négy kis gyermeket hagyott hátra, akik iránt általános a részvét.

* **A Ferenc-csatorna engedélye.** Május 19-én tartja a Ferenc-csatorna részvénytársaság ezidő rendes közgyűlését. A tárgysorozatban az 1908 iki üzletévre vonatkozó előterjesztésben kívül az igazgatóságának az a javaslata is tárgyadás alá került, hogy az 1870. évi XXXIV. t.-cikkben biztosított ergedély idő meghosszabbításra vonatkozó kérelmet a társaság a kormány útján a törvényhozás elé terjessze.

* **Községi jegyző helyettesítése.** Nagel Gyula tatabányai jegyző elhalálozása folytán a jegyzői hivatali teendők vezetésével a főszolgabíró Gassmann József községi aljegyzőt bízta meg.

* **Búcsú bál.** A szentlőröpi ifjúág folyó évi május hó 2-án az „Ot” szálló összes termeiben búcsú bált rendez.

* **A nagy kir. szab. osztály-sorsjegyek** nemcsak a belföldön, hanem a külföldön is óriási kelendőségnek örvendnek, mert nyeresémeny esélyeik rendkívül előnyösek, tervezetük pedig szolid és kedvező. Gyorsan, várhatóan nagy vagythonhoz jutni, csak nagy szerencse, nagyobb nyeresémeny útján lehet, ezért ajánljuk, hogy t. olvasónk is tegyenek szeren-

csékisérletet és vegyenek Kiss Károly é Társa bankházában (Budapest, Kossuth Lajos u. 13.) sorsjegyet. E hírneves föléjárított részvénytársaság teljesen megbízható és előzékeny. A remény pedig boldogít, és Kiss szerencséje Nagy!

* **Vasuti karambol.** Könnyen végezetessé válható vasuti összeütközés történt Bácsbokod vasuti állomáson. Az állomáson vesztegetei egy tehervonat, amely várta az indulást. E-ti 6 és 7 óra között rohogott be Baja felől az anyagszállító kocsai a szabadnak jelzett pályán. A kanyarodónál rémületen látták az anyagszállító vonát munkásai, hogy egy vonatnak rohannak neki. A munkások legráltak a vonatról. A következő pillanatban óriási robajjal futott bele az anyagszállító a tehervonatra. Az utolsó kocsi izé-porrá zúdított, három más kocsi alaposan megrongálódott. Emberéletben nem esett kár, csupán az egyik munkás szenvedett könnyebb sérülést. A közlekedés nem akadt fenn, mert az egyik vágány-pár szabadon maradt.

* **Tolvaj cigányok.** Regőcén a mult hétve egy cigánycsalád telepedett le. Eleinte munkát kerestek, de mert a dolog nem felel meg a cigányizlésnek, valami jövedelmezőbb keresetforrás után láttak. Baumann Ferencnéből, ugyszintén Horn Jakabtól rézütött csaltak ki azon ürügy alatt, hogy kireperálják. A rézütöket azonban eladták. Ifkov Jusztinától selyemkendőt és selyemszoknyát loptak el. A csendőrség megindította ellentek az eljárást és a tetteseket Nikolics Miklós 34 éves és felesége Pócsics Dragony 54 éves cigányok személyében letartóztatta.

* **Hajza egy rablógylkos után.** A budapesti rendőrség, valamint Paps, Veszprém, Komárom, Vác, Győr és Sopron rendőrsége hajszol most egy vakmerő rablót: Nagypál Antal huszonhat éves zentai születésű embert. Tömérdek rablás, két rablógylkos, betörés és lopás terheli a lelkét. Ez év februárjában Vácott betörést követett el, de elfogták és összebilincsel kezekkel vitték Komáromba. Utközben, Tatabányánál egy harmadadestályu kupéból, a mozgó vonatból az ablakon át kiugrott és elmenekült. A vele volt fegyházor meghuzta a vészféket a vonat megállt. Hiába keresték, Nagypál megugrott. Még máig is érthetetlennek tartják, hogy semmi baja sem történt, amikor kiugrott a vonatból. A rablógylkos elmenekülése után a Bakony erdeibe rejtőzött el és azóta több gyilkosságot követett el. Csak a napokban őt meg a deveseri uton egy kereskedőt, akinek pénzét és értéktárgyait elrabolta. Garázdkötödsia oly határtalan volt, hogy a belügyminiszteriumnál jelentést tettek és kérték, hogy a veszedelmes rablógylkos ellen rendelkezjen el hajtóvadászatot. A belügyminiszterium rendeletet adott ki a csendőrségnek s e hónap huszonhétedikén megkezdődött a nagy hajza a Bakonyban. Kétszáz csendőr és hatvan rendőr került le a Bakonyba. Budapestről több detektív vesz részt a hajtóvadászatban. A főkapitányság közölte a rabló személyleírását és elmondja, hogy Nagypál széles vállu, alacsony homloku szürkés szemű, kerek arcu ember. Balzeme fölött a homlokán csakély forradás van. Jó lövő s igen elszánt ember. Lehet, hogy most a tatabányai erdőségekben tanyázik.

* **Az ólombotok áldozata.** Gyurák István 86 éves bajmoki lakos a mult hó 22-én gyanútlanul ment a bajmoki utcán, amikor Vujevics Márk és Vujevics Antal bajmoki legények ólmos botokkal őt megtámadták és össze-vissza verték. Gyurák súlyos testi sérüléseivel 2 hónapig nyomta az ágyat. A két garázda legényt a szabadkai királyi ügyészségnél feljelentették.

* **Titokzatos bácskai fogoly.** A rendőrség a mult év november 8-án egy

gyanus idegent tartóztatott le Ujvidéken. Az elfogott ember Schultz Károlynak mondotta magát, megmutozták és 2370 korona készpénzt találtak nála. Kihallgatása alkalmával minden felvilágosítást megtagadott ssemlyére vonatkozólag és azt sem akarta megmondani, hogy miképpen került hozzá a pénz. A rendőrség a gyanus idegent felszállította Budapestre, mert a fővárosban az elfogatást megelőző napon nagyobb betörés történt s őt gyanusították a bűncselekmény elkövetésével. A vizsgálat folyamán Schultz Károly egy ízben valamostételeire jelentkezett — s akkor elmondta, hogy ő az orosz forradalmi párt kiküldött tagja. A pénz, amelyet nála találtak, a párttól kapta abból a célból, hogy a forradalmi szervezetnek különféle városokban lakó tagjaihoz titkos utasítást vigyen. Hónapok óta folyik a vizsgálat ebben a rejtélyes ügyben de Schultzra semmiféle bűncselekmény elkövetését rábizonyítani nem lehetett. Most védője, Nagy Mihály dr. beadványt intézett a vizsgálóbíróhoz és kérte, hogy védenőst, aki ellen bűncselekménynek gyanusja sem merült fel, bocsássa szabadon. A vizsgálóbíró ezt a kérelmet elutasította. Az elutasító végzés ellen a védő felfolyamodást jelentett be a vádatanáchoz, amely a legközelebbi napokban fog dönteni a kérelmről.

PÁSZTORY ÉLOVIRÁGKÖTÉSZE.

Telefon 57—33. ————— Telefon 57—33.

Csokor- és koszorukötésért az országban a leg több első díjjal kitüntetve. Budapest, Rákóczi-ut 3. (Nemzeti Színház.)

✓ Képes árjegyzék díjtalan. ✓

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE NAGY FIGYELMET FORDÍTOK.

* **Ganz és Társa vasöntő és gépgyár r. t.** budapesti cég motorosztálya gyártmányának terjesztésével Bácsodroz, Csongorád, Békés, Csanád, Terontál, Temes és Krassószörény megyék területére a „Max János és Hoffman Tiyadar, Ganz és Társa motorosztályának délmagyarországi vezérképviselete” törvényt közzébe bejegyzett céget bízta meg, mely Szegeden Kosuth Lajos sugárút 4. szám alatti működését megkezdte.

* **Elütötte a vonat.** A szerdán reggel féltíz óraker Zomborhól Baja felé igyekvő vonat a szálavárosi átlomáson elütött egy idősebb munkáskülsőjű asszonyt. Az asszony a fején sérült meg súlyosan. Kihéletét nem sikerült még megállapítani, minthogy eddig nem tért eszméletré. Állítólag üngyilkosságot akart elkövetni. A bajai kórházban ápolják.

* **Szabadkaiak az országos tornaversenyen.** A város tanácsa keddi ülésében 800 koronát szavazott meg azoknak a szabadkai diákoknak költségeire, akik május 22 én és 23 án Budapeston az országos tornaversenyen fogják képviselni Szabadka középiskolai sportéletét. költséget illetőleg a kiküldetések fölött előzően szakzsúri fog itélkedni, amely megállapítja, hogy a kombinációba vett diákok megfelelő képességeikkel annak a várakozásnak, hogy sikerrel állhassák meg helyüket az ország legjobb tornászainak versenyében.

✓ **Fényképezési készülékek műkedvelőknek.** Mindazoknak, a kik

a fényképezést, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek (Bécs, I. Tuchlauben 9., cs. és kir. udv. szálító 1854 óta fennálló fényképezési eszközök különlegességeit áruháza, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küld el bérmentve a cég.

„IDEÁL” pörköltkáv a legjobb.

✓ **(Az ország legnagyobb ipar-telepeinek** egyike a Bohm-féle téglar gyárnak, melyek a mellett, hogy sok szem munkásközéne állandó keresetet nyújtanak, a hazai iparnak dicő-öket is nyújtanak. A Bohm-féle szab. természetes vörö- fűdől- eserepek általános kedveltségnek örvendenek.

A gyomor

egészségben való megőrzése

főleg az emésztés megtartásán, előmozdításán, szabályozásán és az elhanyagolt székrekedés elhárításán alapul. Egy kipróbált, a keresetek közül a legjobb és hatásos gyógyfűtőkből gondosan előállított érvényesített, emésztés előmozdító és enyhen levezető házi-szer, mely a mértékeltenséget ismert következményeit, hibás diét, meghűlés és elhanyagolás által előidézett székrekedést, mint gyomorférgést, szélszorzulást, mértékeltelen savképződést és gőrszerű fájdalmakat csillapítja és megszünteti, az a dr. **Rosa-féle gyomorbalzsam.** Fragner B. prágai gyógyszerárúháza 1/2 üveg 1 korona, 1/1 üveg 2 korona.

Figyelem! A csomagolás minden részén törvényileg bejegyzett védjegy van.

Főraktár:

FRAGNER B. cs. és kir. udv. szálító a „Fekete sashoz” Prága, Kleinselte 203. Nerudagasse sarkán.

Posta szék kültés naponta. 2 kor. 80 fillérnek előre való beküldése után egy nagy üveg és 1 kor. 50 fill. beküldése után egy kis üveg bérmentve küldetik meg Ausztria-Magyarország bármely részébe. — Raktár: Auszria és Magyarország gyógy szer árúháza Főteraka: Török József gyógyszerárúháza Budapesten, Király-utca.

✓ **Diana sósborszesz** mint házi-szer kapható az egész országban Közludo-másu, hogy bedörzsölésekre a legalkalmasabb. Nagyon kellemes hűsítő. Az összes todrász üzelekben lejdörzsölésre és borotválkozás után afeleskedezére az urak használnák. A fájdalomkat azonnal csillapítja. Masirozása általánosan minden házban csakis Diana sósborszesz használnak. Egy üveg ára 40 fill

Pénzhamisítás nagyban.

Elektromos árammal dolgozó műhely. — Hamis aranypénzek. — Pénzesináló gépek gyártása. — A szerb pátriárka pincemestere. — Tizenöt ezer korona pénzhamisító gépekért.

Csak pár hete, hogy a Szegeden elittelt Bodor András és társai óbecsei pénzhami-

sítók megkezdtek büntetésük leülését és már ismét egy nagy és kiterjedt pénzgyártó szövetkezetet leplezett le az óbecsei esendőréség. Ugy látszik, a Bodorék szomorú példája nem riasztotta vissza ezeket, a kik egész moderatül berendezett, elektromos árammal dolgozó műhelyben gyártották a pénzt.

Ezek azonban nem papíros 10 koronásokat, hanem arany 20 és 10 koronásokat gyártottak. De csináltak 20 és 10 fillérest, valamint koronást gyártó gépet is főleg azért, hogy ezzel a hiszékeny emberektől pénzt csaljanak ki, eladva jó áron a gépet.

A esendőréségnél már egész rakás ilyen model van, a melynek darabját 120—140 koronáért adtak tovább.

A pénzhamisítók mind egyszerű paraszt emberek, egy, aki valamikor jobb módnak örvendett, de aztán teljesen tönkrement. Most, úgy látszik, ezzel akarta helyzetét javítani.

A pénzhamisítók leplezése Herbus József óbecsei járási esendőrőrmester érdeme, akit nehéz munkájában Fodor György hadapród támogatott s rövid pár nap alatt az egész banda kérekerült. Eddig hat ember van fogva, míg vagy husz tettest följelentettek.

A banda főmestere Tatits Brankó, most a karlócai szerb pajriárka pincemestere, akit onnan hoztak el, mert a mostani bandavezér, Knezevits Milán csuogri lakos rávalott, hogy tőle tanulta a villamos áram felhasználásával az arany pénz gyártását. A gyár előbb Tatits Vein szállásán volt Óbecsén, majd áttették Relyin Lyubomirhoz, ahol most a nádtetőben látták rá a esendőrök, míg a szántóföldben volt elásva az ólom és az elkészült hamis 20 és 10 filléresek.

Ezen első nyomra a esendőrök erőlyes házkutatások és vallatások során letartóztatták Uberva Imrét, aki 20 filléreseket gyártott, továbbá Knezevits Milánt, a kind a villamos készüléket találták.

Egyik szorgalmas tagja a társaságnak, Bujdosó Ferenc temerini lakos, aki gépfornakkal csalt ki többektől pénzt. Így Milovánov Zsárkó óbecsei szerb gazdát ezer koronával csapta be. Ugyancsak ettől a Milovánov szerb parasztól az ő panasz szerint Krsztovosits Mitó és társai évek óta tartó hitegetéssel és fenyegetéssel 15 ezer koronát csaltak ki hamis pénz és pénzgyártó gép ígéretekkel.

A nyomozás még folyik és nagy érdeklődéssel kísérik azt az óbecseiek.

PAGLIANO-SYRUP

Bejegyezve az olasz és osztrák hivatalos gyógyszerügyi jegyzékekben. Kihütötte az 1894-ben tartott pharmaceutikai és az egészségügyi, 1906-ban tartott kiállításon, ugyancsak az 1900-ban Milanóban megtartott nemzetközi kiállításon a nagy aranyéremmel

A legkiválóbb vértisztítószér, forgalomba hozva Ernesto Pagliano tanár által Nápolyban ki igazolt készítője a nagybírja és feltaláló boldogult Pagliano tanár után, ki reá hagyta az eredeti készítési vnyét. — Törvényesen elismert jogosítvány a velencei legfelsőbb bíróság által (1908) és a legtekintélyesebb orvosi kar által.

Úvegekben, dobozokban (porok), és tablettákban (szemecskék). — Kérjük csak eredeti védjeggyel ERNESTO PAGLIANO tanár NÁPOLY Calata S. Marco 4.

Megrendelhető a következő című gyógyszerárúháza Real - Apotheke Soerate Bracchetti - Al. (Südtiroli).

Globin
a legjobb crème cipők

tartós fényesítésére,
a bőrneműeket
puhítja és hosszú
időre megóvjá.
Mindenhhol kapható.

Közgazdaság.

Adria biztosító Társulat Triestben.

Ezen biztosító társulat rendes közgyűlése, melyen az elmúlt 70 ik üzletév zárszámadásai terjesztettek elő, az elmúlt hó 24-én tartott meg. Az 1908 ik évi üzleti jelentésből a következő fontosabb adatokat említjük fel:

Az életbiztosítási ágazatban 12 279 ajánlatot nyújtottak be K. 74.832.990 biztosítási összegről és K. 65.712.925 tőkérről szóló kötvény állítattat ki. Az 1908 december 31-én mutatkozó átlomány biztosított tőkében K. 410 millió és biztosított évi járadékokban K. 1.393.387 re rúgott. A befolyt biztosítási díjak összege K. 16.310.908-t tesz ki, míg a halál és eléricsi esetekben, valamint évjáradékok fejében kifizetett összegek K. 8.932.232 t igényeltek. A calabrai és sziciliai földrendésből kifolyólag a társulatot ért halál-eseli károk fedezetére K. 500.010 helyeztetett tartalékba. A kamatláb mérőklésére szánt ideiglenes díjtartalékokhoz további K. 400.000 esatoltatott. Az életbiztosítási díjtartalék az év végén K. 114.547.803 és a viszontbiztosító részének levonása után K. 105.592.280-t tett ki, a múlt évhez képest tehát K. 6.209.582 többlet a társulat számlájára.

A tüzbiztosítási ágazatban K. 25.269.077 volt a díjbevétel, a szállítmányi osztályban K. 2.305.195 és a betöréses biztosításokból K. 497.209 folyt be díjakban. Viszontbiztosítási díjak t-jében összesen K. 12.876.327 fizetett ki e három ágazatban, míg kárkifizésekre K. 19.217.832 és a viszontbiztosítások levonásával K. 9.966.031 fordítottat. A tüzbiztosítási díjtartalék persentualiter felemeltetett és a díjtartalékok az elemi ágazatokban kitesznek: K. 17.736.063 és viszontbiztosítások levonásával K. 9.576.274 t.

A különféle tartalékok dotálása és az összes jelentékeny szervezési költségek leírása után, melyek a magyarországi és olaszországi igazgatóságok felállításánál felmerültek, részvényenként, úgy mint a múlt évben K. 250 osztalék kerül kifizetésre.

A társulat tartalékai a függő károk fejében tartalékba helyezett K. 3.865.083 t leszámítva, 1908 december 31-én meghaladják a 125 millió koránát és pedig díjtartalékok, a viszontbiztosítás levonásával K. 114.268.492; árfolyamigadozasi tartalékok: K. 1.498.547; nyereségtartalékok K. 9.580.110 re rúg.

A társulat a múlt évben egy új társulati épület felállítására előjárt, melyben a központi irodák elhelyeztetett fognak nyerni, egy nagy háztömböt vett Triest város közepén, továbbá egy előnyös fekvésű házat Grácban, melyben az ottani vezérigénység irodái vannak elhelyezve.

Felelős szerkesztő: **OBLÁT KÁROLY.**

Szerkesztő: **KEMÉNY JÁNOS.**

Szépirodalmi főmunkatárs: **Dr. MÜLLER JÁNOS.**

Nyilttér*)

A CLUB EXTRABIS

el ég a legkevesebb hamu nélkül Óvakodjunk utánzáttól.

*) Ezen rovat alatt közlöltekért nem vállal felelősséget a szerk.

Alapítva: **Dr. ROTH AD.** Telefon: 1886. 51-17.

Testegyenestő

gyógyintézete és szanatoriuma
 Budapest VII. ker., Stefánia-ut 55. sz.
 Bejáró és bennlakó hát- és lábtelegeknek (Elferdülések, izület és esontgyuladások, ficamok, és törések, zsugorok stb.) Saját műterem Hiesing-féle járó és Dr. Roth-féle automat. Egyenestő gépek és korsetek részére Svédorna, gerjonyújtás, masszázs stb. Mérsékelt árak. — Kívánatra prospektus.

Évszázadok óta ismert

MATTONI FELE
GLESSHÜBLER
 Természetes égványos
SÁVANYÓVIZ

A dugó egétsé

segítő gyógyító tényező
 Karlsbad, Marienbad,
 Franzensbad stb.
 kuránknál; mindig
 tényszeren bevált.

1518 kig. 1909 szám.

Pályázati hirdetés.

A járáshoz tartozó Vepörd községben lemondás folytán üresedésbe jött **községi orvosi állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalalmazási évi — előleges havi részfetekben fizetendő — 1600 korona közpénz fizetés és 1908. évi XXXVIII. t. c. alapján megálapítandó lakbér és látogatási díjak képezik.

A megválasztandó orvos kősi gyógyszerár tarlására köteleztetik.

Felhívom pályázni önjáratokat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeket hozzám **folyó évi május hó 20-áig** annál is tokaabb nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Kula, 1909. áprísi 19-én.

Dr. Buday,
 főszolgabíró.

Házelas.

A volt néhai Thurszky Jenő-féle uriház, a Dob-utcában 8. sz. alatt, 40 évi 12.000 kor. 5% amortizálás kölesönnel, szabad kézbből eladó.

Sztojkovits Zakár G.,
 tulajdonos, Rákóczi-út 24. sz.

Szliacs acélfürdő

(Felső magyarországon)

az egyedül ismert szénsavdús vasforrás Legőbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon május hó 16-tól szeptember hó 30-ig.

Felülmulhatatlan felszegénység, sápkor, női bajok, hágerinc- és idogbajok, bönulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után. —

Fürdőorvos:

Dr. RHORER ALADÁR, hiv. fürdőorvos.
 Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapest át színtén 5 óra. Szliacsra vonatkozó folragaszok minden nagyobb vasuti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő fölvilágosítást és prospektust utazás, valamint lakásárkedvezményről (az első- és utószexonban) stb. ad a

Fürdőigazgatóság, Szliacs (Zólyomgye.)

Eladó

egy erős 6 lőerejű használt, de teljesen :::: kijavított ::::

gőzmozgony

Földvári Mór gépraktárban, Zomborban.

Gleichenberg - gyógyfürdő

(Stajersorszá.)

Klimatikus gyógyhely. Nyári üdülő, Gyógyjavatok: A légzőszervek összes hurutai Ex-udatok, mellhajok (csak kezdő vagy régi elmeszedett) tüdőemphysema, asthma, szívom szivlapoczkabajok, skrophulus, hólyag-hurut, kösvény és rheuma, női bajok, lábba-dozók nál. Teljes gyógyszerközök mindennemű javulatoknál.

Világhírű gyógyforrások.
 Idény: Május 15-től, szeptember 30-ig. Prospektusokat küld és mindennemű felvilágosítást ad a **fürdőigazgatóság.**

A bácsalmási járás főszolgabírójától.

2164 szám.
 1909.

Pályázati hirdetés.

A bácsalmási járáshoz tartozó Tatabáza községben elhalálozás folytán megürösödött községi jegyzői állásra **folyó évi május hó 25-iki** határidővel pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalalmazása a következő:

1. Kézpénz fizetés évi 765 kor. 80 fillér.
  2. Hat öl kemény tüzi fa.
  3. A község tulajdonában levő 23 kat. hold 1043 □ öl szántóföld, szérüs kert és nádas haszon élvezete, mely után az adókat és illetéket egyenértékűt a jegyző fizeti.
  4. Szabad lakás a községi jegyzői lakban.
  5. A magán munkálatokért szedhető szabályrendeletileg megállapított díjak.
- Bácsalmás, 1909. évi április hó 24-én.

Koller Oszkár,
 főszolgabíró.

Steckenpferd-Liliomtejszappan

leghatékonyabb szappan a porre ugyszintén a szeplő ellen.

Kapható mindenütt.

Miért vesz minden szegény és gazdag
egyaránt

DIANA sósborszeszt ?

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó
masszirozást.

Mert bedürzsölés által rögtön elmúlnak a meghűlés-
től és megerőltetéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak.
Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt
mulnak el a leghevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan cseppenként cukorra vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót

Munkásoknak is

kincset ér egy üveg valódi

DIANA sósborszesz.

Bedürzsölés után a fáradt, vagy elernyedtt izmok és idegek
visszanyerik természetes frissességüket és rugékonyságukat.

A kik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetlen kellemetlenségek-
től és bajtól meg lesznek óva, ha **DIANA** sósborszeszt
visznek magukkal. Mert a **DIANA**-sósborszesz ihatóvá
és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vizet is, hő-
ségtől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló
fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és házi
szer. **Hajón utazókat** mogóvja a rettenetes tengeri
betegségekől származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetlen. Meggátolja, mint óvszer, a test
kipállását, a gyakori mandula és toroklobot; fogzásnál
minimálásra redukálja a fájdalmakat.

Munkások,

kik testi erejük után szerzik meg a mindennapi kenyeret,
utóérhetlen, kiváló izomerősítő szert nyernek a **DIANA**-
sósborszeszben. A fáradt teste tüdőleg hat, a gyakori hát
és derékfájást meggátolja, néhány előzetes bedürzsölés által.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítő: **Erényi Béla gyógyszerész, Budapest, Károly-körút 5.**

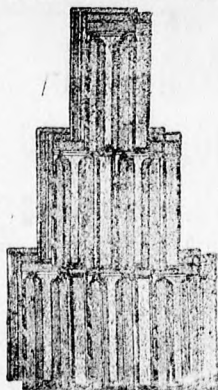
Minden üvegnek plombálva kell lenni. Használt „DIANA sósborszesz” üvegeket nem veszünk vissza.

Egy üveg Diana 44 fillér
sósborszesz

Egy nagy üveg 1 kor, 10 fill,
Diana sósborszesz

Egy legnagyobb üveg 2 kor, 20 fill.
Diana sósborszesz

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.

zab dalmazoi Bohn-fa-
mSzeszes vörös fedéleserép.

Bohn nagykikindai cserepe

legjobb minőségű fedéleserép legolcsóbb árak mellett.

Tessék árjegyzéket kérni.

Képviselők kerestetnek.

Bohn téglagyár Nagyikinda.

Páranlan a maga nemében
RUSZANDA
GYÓGYISZAP FÜRDŐ

NYITNÉKÉN (Törönlárvamegye, Délmagyarországi)

Nyitva minden évben május 14-től szeptember 14-ig. Összekötte vasuti vonallal, posta és távirat állomással. Fürdőben hírneves orvosok rendelkeznek. Biztos speciális hatással bír: köszvényben, idült ízületi rheumában, a seropholosis minden alakjában, mindenféle gyógyászati ellenálló bőrbetegségnek psoriasis és prurigo-ban szenvedők, rendellenes vérzésben szenvedők s idegbetegtek. Csonthántalmaknál, Caries Necrosinál a legbelsőbb nonzektózi fűrdőket felülmulja. Az idült lues bántalmaknál biztos hatással bír. — Lakóházak négy modernül berendezett szállodából 74 szobából állanak. Kifünő jó konyha, vendéglő, ételtek és italok, zene, zongora, tekepálya, tekeasztal, víráros és frnyas park padokkal áll rendelkezésére a fürdővendégeknek. Közlelebi felvilágosításokat és prospektusokat kívánatra és díjmentesen Piperszki Kamenkő fürdő-ügyvivő szolgáltat.

KEIL-LAKK

legkifünőbb mázólo szer puha padló számára.

- Keil-féle fehér glazur lénymáz mosdók számára 90 fill.
- Keil féle viasz kenőcs kemény padló számára.
- Keil féle arany-lénymáz kőkereteknek 40 fill.
- Keil-féle padlófénymáz 90 fill.
- Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.
- Keil féle legfinomabb cipő krém 30 fill.

Mindenkor kaphatók:

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

Hodság: Rausch Ede.
 Kula: Récei Miksa.

Szabadka: Wachsmann J. és Társa.
 Tittel: Nonnenmacher Endre.

A munkás-hiányt

a mezőgazdaságban csakis kitünő minőségű gazdasági gépek használatával lehet pótolni.

Gépkereskedők, vaskereskedők, gépműhelytulajdonosok stb. részére alkalom nyílik

„PLANO“-gépek és pedig:

- „PLANO“ kéveköto aratógépek,
- „PLANO“ marokrakó aratógépek,
- „PLANO“ fűkaszálo gépek,
- „PLANO“ acélgerelykő önműködő kifizítéssel,
- „PLANO“ köszörűlő készületek eladásával jó jövedelemre szert tenni.

Teljes jótállás kifogástalan munkáért, legjobb szerkezetért és kitünő anyagért.

Megbízható ügynökök az ország minden részében kerestetnek.

Megkeresések: Budapest, főposta, postafiók 120. sz. intézendők.

Hirdetéseket

felvesz

a kiadóhivatal.

Ágybavizelés.

Azonnali szabadulásórt jótállás. Felvilágosítás díjtalan. Kor és nem megadandó! Fényes köszönőlevelek. Orvosilag ajánlva.

„SANITAS“ Intézet
 VELBURG P 218 Bayern.

HERKULES MOTOR VALLALAT
 BUDAPEST, VAGYALUT 30.

ELISMERT LEGHIRESEBB
 CSEPLŐNÉSZLETEK
 TELJES JÓTÁLLÁSSAL

ÜZEMBEN
 BÁRMIKOR
 MEGTERKINT
 METŐK.

ELSŐRENŐ
 SZIVÓGÁZTELEPEK
 ÜZEMKÖLTSÉG.
 LŐERŐ ÓRÁNKINT
 HB. 1 1/2-2 FILLÉR
 ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
 ÁRJEYZÉK INGYEN.

Magyar ember csak magyar ásványvizet igyék!

Magyar ásványviz

forgalmi és kiviteli részvénytársaság
 Budapest, V., Bathory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Egy liter víz ára palackcsere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorba ellen	Baross, vesebaj ellen	Horgász, étvágygerjesztő
Borszéki Főkut, az ásványvizek királya	Borhegyi, hughajtó	Kászón-Salutaris
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen	Bohótló, üdítő víz	Répató, égvényes ásványviz
Bodoki Matild, alkális savanyuviz	Előpataki, sárgaság ellen	Székely-Selters, idült gyomorba jok ellen
	Felsőrákosi Mária, légsőhurut ellen	Sztojkal, cukorbetegség ellen
	Hargitalgati, üdítő ital	

Kérdezze meg az orvosát
 ::: és megtudja hogy a ::: természetes ásványviz

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolható.

Főnkrtáros: Klein Géza, Szabadka.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyet és aláírását látni fel.
A Moll A.-féle Seidlitz-porok hatásos gyógyhatása a legkisebb gyomor- és altest-bán a mak, gyomorgöres és gyomorhív, rögzött székekedés, májbatárol, vér ömlés, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, a jeles házaszernek érvédek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor. Hamisítások törvényileg fenyegetnek

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyet látni fel és „A Moll-féle” sós-borszesz cíve/etesen min. fajtalamestillapító bedörzselés szerköszvény, esű és a meghűlés egyéb következményeinél legismerteseb nepszor.

Egy üvegit eredeti ára 2 kor.

Moll-féle gyermek szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és nőiszappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására ugy gyermekek, mint felnöttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Főszétküldés:
Moll A. gyógyszerész, es. és kir. udvari szállító által

Bécs, I. Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíttetnek. o o o o o

A raktraktokban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni. o o o o o o o o o

Védjegy: „Horgony!”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiókat bizonyít háziszor, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyított köszvényét, oszúját és meghűléseknél, bedörzseléseknél használva.

Tygelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üvegit fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzessel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegitől K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólrán minden gyógyszerertáiban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”. Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Kerékpárok

és ezek alkatrészei legolcsóbb beszerzési forrásra

Földvári Mór gépraktára, Zombor.

Mechánikusoknak magas árengedmény.

Ujdonság! Szabadalmazott legújabb szerkezetű!

Magasnyomású **NYERSOLAJMOTOR** és **SZIVÓGÁZ-MOTOROK** léterő óránkint 1-2 fillér. **BENZIN-GŐZMOTOROK és LOKOMOBILOK.** Legjobb minőség! Jótállás! 0 eső árak!

E. PLEWA mérnök MOTORGYÁR & Co. Bécs (Wien), XVII/3. Walfgasse 7-808. **Január hó 1-től megbízható ügynőkök különböző megyékben fölvéetnek.**

„M-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz’ valódi Jacobi féle Antineotin-cigarettahüvelyek fadobozban!”

Féyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéses valódi! Minden fadoboz egy érdekes bűvész-kártyát tartalmaz.

GUMMI

ÓVSZEREK!

Valódi francia és amerikai gyártmány! — Orvosiig ajánlva! Feltétlen biztos! Óvaskodjunk silány utánzatóktól. **GUMMI!** Eredeti csomagolásban.

Árak:

- 12 drb finom minőség K 2-4
- 12 drb francia gyártm. K 6-10
- 12 drb eredeti amerikai K 10-12
- CAPOT american (ovoid) K 4-6
- Hálóhalyag 12 drb finom K 6-10
- „NON PLUS ULTRA” K 12-16

Mintaryíj emény eszserű összeállításban 12 drb K 6.-, 25 drb K 8.-.

Női óvszer „PESARIUM OCLUSIVUM” K 3-5.

Sérvkötő valódi angol acérbüvel K 7-10.

Os. és kir. szab. Keleti-féle pneumatikuss postottával egy oldal K 12.-, két oldal K 24.-.

Suspensor (heratató) darabja K 1-2,40.

Hálóhalyag darabja K 5-11.

Hasskötő darabja K 7-24.

Gummi göresér-hálóruha darabja K 3-12.

Irrigator teljesen felszerelve, darabja K 5-9.

UJ „AUTO VAGINAL SPRAY” UJ! legmeghízhatóbb női óvszer K 15.

Széküldés tisztartás mellett, 20 koronán föléli remedelesnél 20% árkedövmény. Képes árúgyék ingyen és bérmentve.

Keleti J. gummiárny és beteg-ápolási cikkek gyára. Budapest, IV., Koronaherec-utca 17.

KLYTHIA A BOR APOLÁSÁRA RIZSPOR

Az arezbőr szépitése és finomítása. Legelegánsabb toilette-, bál- és szalon-puder fehér, szaszin vagy sárga. Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. k r tanár által Bécsben, Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

Gottlieb Taussig

toilette-szappan és parfümök, es. és kir. udvari és kamarai szállító.

BÉCS, I., Wollzeile 3. sz.

Kapható minden gyógyszerertáiban, drogériában és jobb divatárúüzletben Zomborban.

Csak valódi Mack-féle

Kaiser-Borax

Mindennapi használatra a mosdóvizben.

A valódi Mack-féle Kaiser-Borax a legenyhébb és legegészségesebb, évek óta bevált szépségszer a bőrnek, a vizet puhítja, a bőrt tisztítja, finomítja és fehériti. Kedvelt antiseptikus szer a száj és fogpoláshoz és gyógyhatású. Vigyázat a bevásárlásnál. Csak valódi vörös kartonokban 15, 30 75 filléres árban, mellékelt védjegy és használati utasítás. Sohsem nyitott. Egyedüli készítő Osztrák-Magyarország részére GOTTLEB VOITH, WIEN, III/1.

MILKA SUCHARD

Nyomatott a kiadó-tulajdonos Obiát Károly könyvnyomdájában.